



Tisztelt Kormánypárti Országgyűlési Képviselők!

Az alkotmányosság ügye mellett elkötelezett szervezetekként felhívjuk a figyelmüket arra, hogy Magyarország Alaptörvényének folyamatban lévő újabb módosítása végső csapást készül mérni a korábban már megrendített magyarországi alkotmányosságra. Önöknek mint az alkotmánymódosítás kezdeményezőinek nincs szükségük tartalmi felvilágosításra. Levelünkben ezért a módosítás elfogadásának következményeire, és az azok bekövetkezése tekintetében fennálló személyes felelősségükre figyelmeztetjük Önöket.

Az Alaptörvény alkotmányként elismerését – egyoldalú elfogadása, illetve a szabadság és egyenlőség eszméjét sértő rendelkezései miatt – már eddig is sokan megkérdőjelezték. Ha a benyújtott Alaptörvény-módosítást megszavazzák, azzal végképp és visszafordíthatatlanul megfosztják az Alaptörvényt azoktól a jellemzőktől, amelyek alapján arra még alkotmányként lehet tekinteni. Valamely jogi dokumentumnak ugyanis nem elnevezése kölcsönöz alkotmányi, illetve alaptörvényi minőséget, hanem *funkciójához igazodó tartalma, kikényszeríthetősége és stabilitása*. Ha a módosítás megtörténik, Magyarország Alaptörvénye e fogalmi elemek egyike szerint sem lesz alkotmánynak tekinthető.

a) *Tartalmát* tekintve az Alaptörvény eddig sem szorítkozott az alapvető jogokat érvényre juttató és a közhatalom-gyakorlást keretek közé szorító szabályokra, a tervezett módosítás ebben még tovább megy: a kormányzat politikai akaratának megálljt parancsoló alapjogi rendelkezéseket számos kivételszabállyal egészíti ki. Ennek következtében az Alaptörvény ahelyett, hogy korlátok között tartaná a kormányzatot, rendelkezéseiben inkább alkotmányosan legitimálja annak alapjogsértő cselekvéseit. Az Alaptörvény szövege így paradox módon nem a polgár jogainak, hanem az egyes jogkorlátozó kormányzati cselekvéseknek biztosít alkotmányos védelmet.

b) A módosítással újabb támadást intéznek az Alaptörvény rendelkezéseinek *kikényszerítéséért* felelős intézmények ellen: egyrésztől tovább szűkítik az Alkotmánybíróság a közpénzekkel összefüggő törvények alkotmányossági felülvizsgálatát, másrésztől megszüntetik az alkotmányjogi kontinuitást az 1989 és 2011 közötti alkotmányfejlődés időszakával, és eltörölnek minden olyan alkotmányossági követelményt, amelyet az Alkotmánybíróság az alkotmányos átalakulást megtestesítő 1989. évi alkotmányra alapított.

c) Bár az Alaptörvényt is az *állandóság* deklarált szándékával írták megalkotói, a kilátásba helyezett módosítással Önök a szó szoros értelmében vett aktuálpolitikai alkotmányozást visznek végbe.

Emellett a későbbi mindenfajta alkotmánymódosítási igényeknek is megágyaznak azzal, hogy kizárják, hogy az Alkotmánybíróság a jövőben tartalmi alkotmányossági kontroll alá vonja az Alaptörvény a mostanihoz hasonló célú módosításait.

Az Önök által támogatott Alaptörvény-módosítás után az alábbi képtelen élethelyzetek az Alaptörvény védelmét élveznék. Fontolják meg, hogy kívánatosnak tartják-e az alábbiak esetleges bekövetkezését:

Az Önök által támogatott módosítás következtében például

- az árva gyermek és az őt nevelő nagynéni vagy keresztapa együttélése nem élvez a családnak járó alkotmányos védelmet (1. cikk).
- egy jövőbeli kétharmados parlamenti többség megfoszthatja egyházi státuszától akár a Magyar Katolikus Egyházat is, és ez ellen senki semmilyen jogorvoslattal nem élhet (4. cikk).
- bármely, a hatalomban Önöket követő politikai erő – Önökhöz hasonlóan – szabadon folytathat a választások előtt kormánypropagandát minden platformon, de Önöknek mint ellenzéknek csak az – immáron az új kormányzat befolyása alatt álló – közmédiában lesz rendkívül szűk lehetőségük ellenkampányt folytatni (5. cikk).
- alkotmányosan fel lehet majd lépni a magyar irodalmi alkotásokat, például Berzsenyi, Petőfi vagy Vörösmarty verseit szavalókkal és terjesztőkkel szemben, hiszen a hazafias költészet gyakran ostromozza a nemzetet, amit könnyen lehet a magyar nemzet méltóságának megsértéseként értelmezni. Olyan sorokkal szemben nyitják meg az alkotmányos fellépés lehetőségét, mint a “Mi a magyar most? – Rút sybarita váz.” (Berzsenyi Dániel), “Élt egy nép a Tisza táján, Századokig, lomhán, gyáván.” (Petőfi Sándor), “Neve szégyen, neve átok: Ezzé lett magyar hazátok.” (Vörösmarty Mihály). (5. cikk.)
- a legtehetségesebb, állami finanszírozásban részesült fiatalok akár egy évtizedre is el lennének zárva tudományos pályájuk érdemi folytatásától; pl. a bálnák életével, sarkkutatóval vagy a mélytengeri biológiával, esetleg az egyiptomi régészettel foglalkozó tehetségek nem állhatnak majd külföldi egyetem alkalmazásában, így nem öregbíthetik a kiváló magyar felsőoktatás nemzetközi hírnevét (7. cikk).
- az Önöket a hatalomban követő, esetleg a hatalomba az elmúlt évtizedekből visszatérő politikai erő megfelelő többség birtokában bármit az Alaptörvénybe foglalhatna, akár azt is, hogy nem négy, hanem ötvenévente lesznek parlamenti választások, és ez ellen az Alkotmánybíróság képtelen lesz fellépni (12. cikk).
- a nagyhatalmú bírósági igazgatási csúcsszerv élére akár az Önökkel nem szimpatizáló bíró is megválasztható lesz majd Handó Tünde esetleges lemondása után, aki neadjisten az Önök által biztosított önkényeskedési lehetőségekkel élhet megfelelő kontroll nélkül (13. cikk).
- amikor majd Önök keverednek jogvitába az állammal, és esetleg már nem az Önök politikai pártja van hatalmon, hanem a hasonló többséggel bíró politikai ellenlábasaik, egy politikai ellenfeleikkel szoros viszonyt ápoló jövőbeli OBH-elnök jelölhet ki bíróságot a vita eldöntésére (14. cikk).

Önkényen alapuló uralmi rendszert Önök sem akarhatnak. Felhívjuk a figyelmüket, hogy az itt felsorolt abszurdítások orvoslása önmagában is kevés lenne a javaslat elfogadhatóvá tételéhez. Felszólítjuk ezért Önöket arra, hogy saját érdekükben ne szavazzák meg a módosítást.

Budapest, 2013. március 1.

Majtényi László  
elnök  
Eötvös Károly Intézet

Kádár András Kristóf  
társelnök  
Magyar Helsinki Bizottság